

PÁPA VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÉPVISELŐTESTÜLETE

Szám: A01/131-350/2024.

JEGYZŐKÖNYV

Készült: Pápa Város Önkormányzata Képviselőtestületének 2024. december 5-i közmeghallgatásán, a Városháza épületének nagytermében.

Jelen vannak: Gróber Attila polgármester
Vadász Krisztina alpolgármester

Dr. Töreki-Vörös Ibolya, Kovács József, Soós Imre, Dr. Guias János Zsolt, Unger Tamás, Süle Zsolt, Vonnák Andrea és Marton Sándor önkormányzati képviselők, 10 fő.

Dr. Nagy Krisztina jegyző,
Dr. Verrasztó Norbert Károly aljegyző,
Dr. Benkő Krisztina önkormányzati és szervezési osztályvezető,
Szalai Krisztina gazdasági osztályvezető,
Benecz Rita szociális és közigazgatási osztályvezető,
Rádi Róbert városfejlesztési osztályvezető,
Dr. Kovács Zoltán országgyűlési képviselő,
meghívottak jelenléti ív szerint,
Balázné Márton Mária állampolgár,
Beszprémi Mária állampolgár,
Béz Zoltán állampolgár,
Bodorné Keresztes Lilla állampolgár,
Boldizsár Károly állampolgár,
Fehér Lajos állampolgár,
Füstös Katalin állampolgár,
Kovács Józsefné állampolgár,
Miklósi-U. Koppány állampolgár,
Módor Péter állampolgár,
Molnár Péter állampolgár,
Őri János állampolgár,
Rabi Jánosné állampolgár,
Szalóky Zsolt állampolgár,
Tóth József állampolgár,
Welspacher Gyuláné állampolgár,
Városi TV munkatársai,
Médiacentrum munkatársa,
Szájli Barnabás köztisztviselő,
Takács Krisztina köztisztviselő,
Kun Attila köztisztviselő.

Dr. Áldozó Tamás, Bakos László és Zsegráics Gyula önkormányzati képviselők távolmaradásukat bejelentették. Venczel Csaba önkormányzati képviselő az ülésre később érkezett.

Gróber Attila polgármester

Köszönti a megjelenteket, a közmeghallgatást 16.00 órakor megnyitja. Megállapítja, hogy a közmeghallgatás határozatképes, 10 fő képviselő jelen van.

Elmondja, hogy a közmeghallgatás egy sajátos jogintézmény melynek célja, hogy a helyi lakosságot és a helyben érdekelt szervezetek képviselőit közvetlenül bevonják a helyi közügyek intézésébe. Véleménye szerint a közmeghallgatásoknak fontos szerepe van. Felidézi, hogy kezdő képviselő korában, még a régi Városházán a közmeghallgatásokon nagyon sokan vettek részt, érdekes, tartalmas, időnként humoros jelenetek zajlottak le. Megszólítva dr. Kovács Zoltán országgyűlési képviselőt megjegyzi, csak a nyilvánosság kedvéért nem mondja, hogy ezek közül melyek emlékét őrizte meg. Felidézi továbbá az előkertből eltűnt gipsz gólya esetét, mely ugyan nem éppen a legfontosabb társadalmi ügy, viszont az érintetteknek fontos volt. Elmondja, hogy a közmeghallgatásra a képviselőtestületi ülés szabályait kell alkalmazni. Indítványozza a meghívóban jelzett napirend megtárgyalását azzal, hogy a napirenden túl bármely más ügy elővezethető.

Megkérdezi, hogy van-e más napirendi javaslat.

Megállapítja, hogy a napirenddel kapcsolatban javaslat nincs.

A Képviselőtestület 10 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül a következő határozatot hozza:

135/2024. (XII.5.) határozat

Pápa Város Önkormányzatának Képviselőtestülete 2024. december 5-i képviselőtestületi ülésének napirendjét az alábbiak szerint határozza meg:

Fejlesztési tervek és lehetőségek, egyéb ügyek

Venczel Csaba önkormányzati képviselő a közmeghallgatásra megérkezett, jelen van 11 fő.

Fejlesztési tervek és lehetőségek

Előadó: Gróber Attila polgármester

Gróber Attila polgármester

Elmondja, hogy amikor a fejlesztési lehetőségekről és tervekről beszélnek, érdemes a gondolkodásmódot strukturálni. Véleménye szerint ennek a szerkezeti keretnek az első nagy elemét azok a város előtt álló fejlesztési lehetőségek képezik, amiket a következő években szeretnének megvalósítani. Úgy gondolja, mind a képviselőknek, mind a pápaiaknak tudniuk kell arról, hogy a TOP Plusz pályázati elemek milyen fázisban vannak, milyen forrást és fejlődést biztosítanak számukra. A közmeghallgatás másik fontos részének tartaná a polgármester számonkérését arról, hogy a kampány időszakában előadottakhoz képest a hivatalba lépését követő 65 nap elteltével melyek azok a lehetőségek, amiket az elkövetkező évben megvalósíthatónak vagy megindíthatónak tart. Harmadik egységként javasolja a képviselő hölgyek és urak megkérdezését arról, hogy ők milyen fejlesztési lehetőségeket fogalmaznának meg, támogatnának vagy szeretnének. A jelenlévőktől is kéri, ha bármilyen javaslatuk van, azt adják elő. Megkéri továbbá a jelenlévőket, hogy aki szót kér, melyet természetesen minden jelentkező számára meg fog adni, hozzászólását megelőzően a jegyzőkönyvben való rögzíthetőség érdekében mutakozzon be.

Felkéri Rádi Róbert városfejlesztési osztályvezetőt, hogy a pályázatokról és azok jelenlegi állapotáról tájékoztassa a jelenlévőket.

Rádi Róbert városfejlesztési osztályvezető

Elmondja, hogy Pápa város a TOP Plusz pályázati rendszerben Veszprém vármegyében Veszprém város mellett kiemelt településként szerepel. A pályázat keretében mintegy 10 milliárd forint forrás áll a város rendelkezésére, amennyiben az Irányító Hatósággal sikerül a támogatási szerződéseket megkötni a különböző projektek vonatkozásában. A projektekkel kapcsolatban elmondja, hogy az Európai Unió euro alapú támogatást nyújt Magyarország számára, ezért az euro árfolyam, amely ma a hétköznapokban nem feltétlenül mondható ideálisnak, a támogatási összegre nézve mégis kedvező, a korábban említett 10 milliárd forintos keret az árfolyam változása miatt jelenleg csaknem 12 milliárd forint környékén van. Elmondása szerint a projektek kidolgozása, összeállítása a projektek szakmai felügyeletében, megvalósításában érdekeltek, valamint az üzemeltetésben, illetve működtetésben érdekeltek részvételével együtt történt, a Képviselőtestület pedig döntött ezeknek a tartalmáról és benyújthatóságáról. A döntések következményeként elkészültek a megalapozó tanulmányok, költségtervek, amik az adott projektekre irányadóak, az előkészített projektek két kivétellel az Irányító Hatóság döntésére várnak.

Kifejti, hogy a leelőrehaladottabb állapotban lévő pályázat a Somlai út és Batthyány utca csomópontjába tervezett lámpás forgalomirányítás. Véleménye szerint, aki Pápán él, tudja, hogy a Somlai, a Batthyány és a Budai Nagy Antal utcák hármasszögletében a közlekedés, az útszakaszokról történő ki-, illetve bejutás bonyolult és balesetveszélyes. Az említett útszakasz terheltsége a Magyar Közút Zrt. által fenntartott Somlai út és a temető időszakos forgalmától nagyban függ, a munkába járás és hazajutás időszakában kritikus, ezért jogos volt az a felvetés, miszerint a jelenleg táblával szabályozott útkereszteződés helyén lámpás kereszteződés kivitelezése történjen meg. Álláspontja szerint jó példaként szolgál a Bocsor-Erkel-Somlai utak kereszteződésében kialakított lámpás kereszteződés, ahol a tapasztalatok azt mutatják, hogy lényegesen gördülékenyebb és biztonságosabb lett a közlekedés a csomópontban. A Városfejlesztési Osztály ezért, továbbá a rendelkezésre álló szakmai anyagok alapján egy bruttó 70 millió forintos beruházásra tett javaslatot, melyből az előkészítésre, a projektmenedzsmentre és a hatósági engedélyek beszerzésére bruttó 7 millió forintos, a kivitelezésre pedig bruttó 63 millió forintos költségterv készült. Kifejti, miután a Somlai út a Magyar Közút kezelésében van, megkeresték a közútkezelőt a megvalósításhoz való hozzájárulás megadásával kapcsolatban. A közútkezelő úgy nyilatkozott, hogy a lámpás kereszteződés kialakítását megfelelőnek tartja, a tervek elkészülését követően pedig részt vesznek a projektben, mint konzorciumi tag. Kiemeli, hogy a megtett nyilatkozatokra tekintettel a pályázati dokumentációt be tudták nyújtani, az Irányító Hatóság pedig a pályázatot már támogatottnak nyilvánította. Elmondja továbbá, hogy a mostani pályázati ciklus hatályos jogszabályai alapján a pályázat megvalósítását fel kell terjeszteni az illetékes minisztériumba véleményezésre. Az állami beruházási törvény értelmében az eljárás során az állam nyilatkozhat arról, hogy a beruházást maga kívánja megvalósítani az Önkormányzattal konzorciumban, vagy átadja azt teljes egészében az Önkormányzatnak. A szóban forgó pályázat esetében a rendelkezésre álló 15 napos határidőn belül az állam nevében eljáró illetékes minisztérium nem nyilatkozott, ezért az Önkormányzatnak lesz lehetősége a projekt teljes megvalósítását véghez vinni. Jelenleg az Irányító Hatóság, amely alatt mindig az illetékes minisztérium főosztályát kell érteni, támogatói okiratának megérkezésére várnak. Elmondja továbbá, hogy a pályázat során gondoskodtak a szükséges folyószámlanyitásról, további akadály a megvalósulás előtt nem áll.

Elmondja, hogy a többi pályázat közül azokat ismerteti, melyek az Irányító Hatóság döntésére várnak, és közülük is kiemelten az építési beruházásokat.

Előadja, hogy a Zöld város projekt voltaképpen a Téglagyári út mentén található Schwenczel-rét területének a további bővítését, fejlesztését jelenti. Elmondása szerint az előző TOP-os ciklus kezdetén a Schwenczel-rét egy rendezetlen zöldterület volt, melyet az I. ütemben addig

a betonkerítésig újítottak fel, mely a BEFAG egykori területétől választotta el. A területen zöldfelület fejlesztés, növénytelepítés, utcabútorok elhelyezése, közlekedési burkolat és egy látvány tó kialakítása történt meg, továbbá egy csatorna is épült, mely az esetleges nagyobb mennyiségű csapadékvizet elvezeti a területről. Rámutat, miután az Önkormányzat megvásárolta a BEFAG egykori dohány szárítója körüli zöld területet, lehetővé vált a jelenlegi TOP-os ciklusban az egész Schwenczel-rét felújítása. Ez azt jelenti, hogy a terület zöldfelületének megújítása tekintetében a műszaki tartalom ugyanaz, mint az első ütemben volt, és az kiegészül négy tenispálya, az ahhoz tartozó kiszolgáló épület, valamint a szükséges parkolók megépítésével. Kijelenti, amennyiben tehát a pályázatot az Irányító Hatóság támogatásra alkalmasnak ítéli, az egész Schwenczel-rét megújul. Elmondja, hogy a beruházás bekerülési költsége mintegy 1 milliárd 100 millió forint, mely mindazt a műszaki tartalmat magában foglalja, amit az előbbieken ismertetett.

Elmondja továbbá, hogy ezen a területen található a volt dohány szárító épülete, a nagyon szép és emblematikus ingatlan tartalmi megújítása az épület állagmegóvásán túl a felújítását és látogató központtá alakítását is jelenti. A tervek szerint a látogató központ egész évben működő olyan turisztikai attrakció lenne, amely a klasszikus turisztikai idényen kívül is lehetővé teszi csoportok, egyének, gyermekek számára mozgással járó kikapcsolódás biztosítását. Megjegyzi, hogy a projekt megvalósításától várt cél, hogy általa bővüljön a városban elérhető turisztikai kínálat, továbbá felértékelődjön a Téglagyári út környéke. Elmondása szerint a bekerülési költség, mely nem csupán az épületfelújítást, hanem a belső attrakciókhoz szükséges eszközök megvásárlását, a kiállítás felépítését, a fogadótér, illetve egy büfé jellegű vendéglátó helyiség kialakítását, tehát a teljes műszaki tartalom költségét jelenti, összesen mintegy 2 milliárd 407 millió forint. Érdekességképpen megemlíti, hogy az épület alapterülete 2300 m², a műszaki kivitelezés költsége bruttó 2 milliárd 30 millió forint, az eszközökre és egyéb elemekre pedig 889 millió forintos költségmegoszlást terveztek be. Elmondja továbbá, hogy a kötelezően kialakítandó parkoló létesítésének költsége több mint 180 millió forint, a tervek szerinti kialakítása pedig a Zöld város projekt keretében tervezett parkolóval egybeépítve, de attól elkülönítve kezelt beruházásként történik, hiszen a költségeket meg kell osztani. Kiemeli, hogy a projekt az Irányító Hatóság döntésére vár.

Az infrastruktúra és energetikai fejlesztések tekintetében elmondja, hogy látva a városban élő óvodás korú gyermekek létszámának változását, négy épület, a Fáy lakótelepi, a Huszár lakótelepi, a Nátuskerti és a Szivárvány Óvoda felújítását tűzték ki célul. Kifejti, hogy az energetikai fejlesztéssel kiegészített beruházásra azért van szükség, mert értelmetlen lenne részleges infrastruktúra fejlesztést, azaz járólap-, csempeburkolat-felújítást, vagy festést végezni az óvodákban. Az energetikai felújítás gépészeti és elektromos felújítást, a fűtéstechológia fejlesztését, nyílászáró cserét és fűdémszigetelést takar. A felsorolt négy óvodát érintő beruházás teljes megújulást jelent, mely nem csak az épület felújítására, hanem az épület területén található játszóudvarra, annak játékelemeire is vonatkozik. Elmondása szerint mind az infrastruktúra-fejlesztésre, mind az energetikai fejlesztésre vonatkozó pályázat az Irányító Hatóság döntésére vár.

A továbbiakban előadja, hogy a Juhar utcában, az Önkormányzat tulajdonában álló iparterületen telephely-fejlesztési pályázat van folyamatban. Rámutat, hogy a beruházással leginkább a Pápai Városfejlesztő Társaság Kft. telephely-problémáit, illetve a társaság tulajdonában és használatában álló gépek, berendezések megfelelő elhelyezését tervezik orvosolni. A pályázat bekerülési költsége 372 millió forint, a projekt szintén az Irányító Hatóság döntésére vár. Elmondása szerint a beruházást megalapozó tanulmányok a környékbeli lakók igényeinek figyelembevételével készültek el, hiszen a telephelyfejlesztés lakóingatlanokkal határos lakóterületet érint, de hangsúlyozza, hogy a fejlesztéssel nem kívánják ellehetetleníteni a környéken élők életét.

A szociális városrehabilitációs projekttel kapcsolatosan elmondja, hogy az két részből, egy ERFA és egy ESZA részből áll. Kifejti, hogy szociális városrehabilitációt azon

önkormányzatoknak kell pályázati célként megjelölni, ahol még található szegregált terület. A projekt ERFA célja egy adott lakóingatlan felújítása és megfelelő minőségű kialakítása, melybe a Szociális és Közigazgatási Osztással együttműködve egy rászoruló család költözhet. A program keretében a beköltöző család olyan, életminőséget javító életvezetési tanácsokkal kapcsolatos felzárkóztató programokon is részt venne, melyek alkalmassá tehetik a családtagokat, közvetve pedig a szegregátum területén élőket is az életminőségük javítására. A két pályázat összköltsége a tervek szerint 880 millió forintot meghaladó mértékű, és ugyancsak az Irányító Hatóság döntésére vár.

Elmondja, hogy a tájékoztató végére hagyott két projektet, melyek közül az első egy közlekedési célú, kerékpárút-építési pályázat. Elmondása szerint a kerékpárút-építés gerince a Tesco áruháztól a Celli úton keresztül az Erkel utcai körforgalomig, onnan az Erkel és a Bocsor utcán keresztül az ipari parkig tartana, kiegészítve a Bocsor utca elején található, kifejezetten rossz minőségű, keskeny, felújításra szoruló útburkolat megerősítésével. Hangsúlyozza, hogy a pályázati forrást nem lehet útépitésre használni, miután a pályázat kifejezetten kerékpárutak építésére szól, csatlakozó feladatként azonban egy bizonyos mértékig elvégezhető a keretében útfelújítás is. Előadja, hogy jelenleg a pályázati dokumentáció a kerékpáros tervszűri részéről támogatást kapott, az általuk javasolt módosításokat a napokban átvezetik a dokumentumokban, majd ezt követően a pályázat benyújtható az Irányító Hatósághoz.

Megemlíti, hogy az utolsó, a csapadékvíz elvezetése tárgyában készülő pályázat áll talán a legtávolabb az irányító hatósági döntéstől. Elmondja, hogy régóta fennálló probléma a Tesco mögötti utcák csapadékvíz-elvezetési gondja, illetve ezzel összefüggésben az útminőség. Kifejezi, hogy a fennálló problémák orvoslását először a csapadékvíz elvezetésével kell kezdeni, a szóban forgó tanulmánnyal érintett területet a Celli út, az Erkel utca és a Kodály Zoltán utca határolja. A tervek szerint az érintett utcák csapadékvizét minél rövidebb úton és minél nagyobb mértékben szeretnék kijuttatni a városból, azt a Celli útig belterületen, majd az elkerülő út alatt át a Mezőlaki-séd patakba vezetnék. Elmondja továbbá, hogy az európai uniós elvárások, valamint a zöld infrastruktúra célok kifejezetten azon projekt-megvalósításokat támogatják, melyek minél nagyobb mértékben a csapadékvíz megtartására törekednek. A korábbi elképzelésekkel szemben nem lehet csak úgy kivezetni a csapadékvizet a városból, hanem a lakóvezeti szempontokat figyelembe véve törekedni kell arra, hogy jelenjenek meg az anyagban azok a szakmai vizsgálatok, melyek a csapadékvíz megtartására fókuszálnak. A megalapozó tanulmányt készítő mérnöki iroda ezért arra kapott megbízást, hogy az említett célokat próbálja hangsúlyozottan figyelembe venni a dokumentumok elkészítése során, azonban a zöld infrastruktúra tervszűri úgy ítélte meg, hogy a tervek még nem eléggé megalapozottak. A kézhez kapott vélemény alapján az elkészített tanulmányban foglaltakhoz képest még inkább törekedni kell a csapadékvíz megtartására, a dokumentumokat további mérnöki számítással, a lehulló csapadékvíz mennyiségének és elvezetésének időtartamának meghatározásával szükséges kibővíteni. A megbízott tervezőiroda megkezdte a módosítási javaslat részleteinek kidolgozását, amennyiben elkészülnek, lehetővé válik a pályázat benyújtása, melyet a tervek szerint 2025. év márciusáig szeretnének megtenni. Meglátása szerint ezen utolsó pályázat benyújtását követően elmondható lenne, hogy a testületi döntés alapján jóváhagyott TOP Plusz projektsomagot teljes mértékben kidolgozták, és mindenben már csak az Irányító Hatóság döntésére várnak, a pályázatokról való döntést követően pedig elindulhat az a projektfejlesztési időszak, mely az előző TOP-os ciklusból már ismert folyamat.

Gróber Attila polgármester

Megkérdezi, hogy az osztályvezető úr által elmondott projektsomaggal kapcsolatban van-e kérdés, hozzászólás.

Boldizsár Károly állampolgár

Elmondja, hogy problémája van az 1,3 milliárd forintos teniszpályával kapcsolatos beruházással, nem tudja, kiknek épül, álláspontja szerint talán a fideszes nagyuraknak. Nem érti, hogy a beruházás összegéből miért nem mondjuk 30 szociális lakást építenek fiataloknak. Megkérdezi, hogy van-e mód a beruházás módosítására.

Gróber Attila polgármester

Elmondja, bármennyire is figyelt, mégsem tudja felidézni az 1,3 milliárd forintos teniszpályát. Emlékezete szerint Rádi Róbert városfejlesztési osztályvezető a tájékoztatójában az 1,3 milliárd forint körüli összeget az egész Schwenczel-rét megújítására irányuló projekt költségére értette.

Boldizsár Károly állampolgár

Megjegyzi, hogy ő figyelt, a beruházás a Téglagyári utat érinti, melyen a tervek szerint négy teniszpálya létesül. Ismételten megkérdezi, hogy nem lehetne-e inkább a fiatalok számára szociális otthonokat építtetni.

Gróber Attila polgármester

Hangsúlyozza, hogy biztos lehet benne mindenki, hogy az egészen pontosan 1,1 milliárd forint költségű beruházásból nem csupán teniszpálya épül.

Soós Imre önkormányzati képviselő

A félreértések elkerülése érdekében hangsúlyozza, hogy tisztában van azzal, miszerint a pályázati forrásokat arra lehet igénybe venni amire az Európai Unió vagy a kormányzati szint a pályázatokat kiírja. Megjegyzi, hogy nem tiszte megválaszolni Boldizsár Károly kérdését, ezért elnézést kér, de a pályázati pénzeket tényleg arra lehet felhasználni, amire kiírják. Ha a pályázatban zöldterület-fejlesztés szerepel, akkor nem lehet belőle szociális lakásokat építtetni, bármennyire is szeretnének. Elmondja, bár a kutyaugatás nem hallatszik az égig, jó lenne, ha ilyen jellegű pályázatok is kiíródnának. A Bocsor utcai beruházással kapcsolatban kifejezi reményét, hogy valóban megvalósul az érintett, régóta nagyon rossz minőségű útszakasz felújítása, melynek megtörténtében az ott lakók már szinte nem is reménykednek. Örömet fejez ki az útszakasz mellett tervezett kerékpárút kiépítésével kapcsolatban. Megjegyzi, hogy örömteli lenne számára, ha a tervezett beruházások eljutnának a csatolt településrészekig is, amely helyekre szinte semmilyen pályázati forrás nem érkezik. Megemlíti, hogy osztályvezető úrral egyeztettek arról, amennyiben lesz lehetőség a kerékpárutak bővítésére, szeretné, ha létrejöhetne a Somlót Pápával összekötő kerékpárút. Álláspontja szerint a dákaiai és a kéttornyúlakiak azért nem kerékpároznak, mert nincs kerékpárút. A belvízelvezetéssel kapcsolatban elmondja, hogy pár évvel ezelőtt megépült Borsosgyőrött a belvízelvezető csatornarendszer, amely a településrészs alsó területeiről összegyűjtötte és elvezette a csapadékvizet. Véleménye szerint a vízelvezető fő ágát azonban nem csak felületesen kellene kitakarítani, mint ahogyan a Vízmű munkatársai pár hónappal ezelőtt tették, hanem a vízelvezető betonburkolatáig ki kellene tisztítani ahhoz, hogy rendeltetészerűen működhessen. Meglátása szerint akkor lehetne jogosan felszólítani a lakosságot is a csatornák tisztán tartására, ha az illetékes a fővezetéket rendben takarítja.

Süle Zsolt önkormányzati képviselő

Elmondja, hogy tudomása szerint a TOP Plusz pályázatok dokumentációit már legalább egy éve benyújtották, azonban az Irányító Hatóság rendkívül lassan dönt a beérkezett pályázatokról. Kifejezi félelmét, hogy az említett pályázatokkal kapcsolatban az Önkormányzat úgy fog járni, mint az előző TOP-os ciklusban, amikor a tervezett beruházások megvalósulására csak évekkal később kerülhetett sor, és addigra nem lett elég a pályázatban kiírt forrás a projektek megvalósítására. Rádi Róbert osztályvezető úr által elmondottakra hivatkozva megemlíti, miszerint részben jó csak az Önkormányzatnak a forint romlása, az építésügyben az utóbbi 1,5-2 évben ugyanis brutális drágulás ment végbe, tehát a projektek kivitelezése nagyon nagy mértékben drágulhat ahhoz képest, amit ezen pályázatokban másfél-két éve kiszámoltak. Megkérdezi, hogy fennáll-e annak veszélye, miszerint a tervezett beruházások megvalósítására az Önkormányzatnak nem lesz elegendő forrása.

Gróber Attila polgármester

Elmondja, hogy igen, van ilyen veszély. Megadja a szót Rádi Róbert osztályvezető úrnak.

Rádi Róbert városfejlesztési osztályvezető

Elmondja, hogy számos tényezőtől függ, hogy mi történik abban az időpillanatban, amikor a beruházások a kivitelezési szakaszba fordulnak. Alapvetően igaznak tartja, hogy a kivitelezési költségek elszálltak, ugyanakkor tud példát említeni az ellenkezőjére is, mégpedig a Kossuth utca felújítását. Rámutat, hogy a Kossuth utcai, nem is olyan régen megvalósult munkálatok négyzetméter árához képest a következő szakaszra lényegesen olcsóbb ajánlatot kapott az Önkormányzat. A piac működése ugyanis olyan, hogy ha éppen nincsenek folyamatban nagy beruházások, akkor a túlélés érdekében azok a gazdasági társaságok, amelyeknek van rá lehetősége, a felszínen maradás érdekében alacsonyabb áron, kisebb haszonkulccsal is elvállalnak kivitelezéseket. Megjegyzi, hogy Süle Zsolt képviselő félelme jogos, amennyiben az országra egyszerre zúdul rá a kiemelt TOP Plusz pályázatok forrása. A kiemelt TOP Plusz pályázatokra zömmel megyeszékhelyek vagy nagyobb összegű támogatási forrás igénybevételére jogosult települések várnak. Hangsúlyozza, hogy a TOP Plusz pályázatok hosszú időtartamú eljárása nem összetévesztendő a TOP pályázatokkal, mely jelenleg is országosan támogatott, kis összegű, 1, 3, 10, 15 millió, maximum 2 milliárd forintos források felhasználásáról szólnak. A kisebb összegű beruházásokra vonatkozó támogatási szerződéseket az Irányító Hatóságok már megkötötték, ez azonban az Önkormányzat számára nem jelent vigaszt, amennyiben a TOP Plusz pályázatok anyagait majd egyszerre bírálja el az Irányító hatóság, mert akkor az említett veszély fennáll. Elmondása szerint folyamatos kormányzati törekvés van arra egyébként, hogy az effajta sinusgörbék kiegyenesedjenek, tehát amikor az előző TOP-os pályázatok kivitelezési munkái a vége felé közelednek, addigra lenne célszerű az önkormányzatok számára is, ha megkezdődhetnének a következő időszak pályázatai. Ilyen esetben lehetne szerinte olyan kapacitást működtetni, amelyek az önkormányzatok működését is segítik, ugyanakkor a vállalkozások életben maradását is megteremtik azokban az időszakokban is, amikor éppen nem futnak nagyon drága, kiemelt beruházások. Összegezve elmondja, hogy helyben ezeket a folyamatokat befolyásolni nem tudják, csupán alkalmazkodhatnak a felmerülő helyzetekhez.

Gróber Attila polgármester

Megköszöni a tájékoztatást és megadja a szót a hozzászólásra jelentkező állampolgárnak.

Balázsne Márton Mária állampolgár

Kifejezi örömét azzal kapcsolatosan, hogy a szabadidővel, turizmussal összefüggő beruházásokról is szó esik. Előrevetíti, hogy három témáról szeretne beszélni. Elmondása szerint nemrég Miskolcra érkezett hozzájuk látogatóba egy kerekesszékes család, és az egész városban, illetve környékén csak Döbröntén találtak akadálymentes szálláshelyet. Úgy véli,

amennyiben a város, amely tényleg nagyon szép és felkeresésre érdemes, komolyan gondolja a turizmust, akkor a kempingben, vagy máshol, de oda kell figyelnie arra, hogy mozgássérültek számára is tudjon szállást biztosítani. Hozzáteszi, az, hogy van lift, nem elég. Ezen a téren tehát szerinte előrelépésre lenne szükség. További felvetése, amit egyébként állítása szerint már évek óta hajt, hogy 14 éves kor felett mintha nem létezőnek tekintnék a fiatalokat Pápán. Tapasztalatai alapján az összes játszótér 14 éves korig használható, van ugyan, ahol léteznek idősebbek által használható „szerkentyűk” is, de több ilyen hely kellene, ahová szabadon kimehetnének a fiatalok estefelé, iskola után, ingyen, egy kicsit mozogni. Véleménye szerint ugyanez a helyzet a felnőttekkel, illetve a nyugdíjasokkal. Elmondja, hogy nyugdíjas korba érve sajnos már annyi mozgásfunkció leépül, hogy a konditermek használata nem realitás, igaz, nem is tudják azt megengedni maguknak, ezért kedvező lenne, ha szabadtéren lennének az ő mozgásigényeiket is kielégítő eszközök. Úgy véli, hogy mindenki számára hasznos a mozgás, a kedvesen mosolygó városfejlesztési osztályvezető úr is meg fogja érni ezt a kort, teszi hozzá.

Gróber Attila polgármester

Elmondja, hogy ha Mária az említett „szerkentyűk” alatt a szabadtéri kondiparkokat érti, akkor rögtön tud hármat is mondani, található egy, a MÜM-nél, egy a Spartacus pályánál, illetve egy a Várkertben is.

Balázsne Márton Mária állampolgár

Elfogadja a választ, ugyanakkor jelzi, hogy idős emberként akkora távolságokra elsétálni, mint a Spartracus pálya, szinte lehetetlen. Emlékeztet rá, hogy a Kilián és a Vajda lakótelep szabadidős fejlesztésére irányuló pályázati lehetőség idején is kérték, hogy a lakótelepen található szabad térségre telepítsenek ilyen játszóteret.

Gróber Attila polgármester

Kifejezi, hogy megértette a problémát, felírta. Megadja a szót a következő jelentkezőnek.

Bodorné Keresztes Lilla állampolgár

Megkérdezi, hogy a Korvin utca 2. szám alatt található, több mint húsz éve zárva lévő épület helyét nem lehetne-e parkolóként hasznosítani. Tudomása szerint volt arról szó korábban, hogy az érintett területen mélygarázs lesz, annak elkészültéig lehetne ott, a belvároshoz közeli helyen szabad parkolást kialakítani. Meglátása szerint az autók a Korvin utca felől közlekedhetnének, gyalogosan pedig a Fő tér onnan már közel lenne. Elmondása szerint az épületnek csak eleje van, hátulja nincs, tető sincs rajta, szerinte dózerrel a terület néhány nap alatt rendezhető lenne, az épület pincéjébe a törmeléket be lehetne egyengetni, és létesülne 10-15 autónak egy murvás parkoló.

Gróber Attila polgármester

Megadja a szót Mezei László városi főépítésznek.

Mezei László városi főépítész

Elmondja, hogy régóta napirenden lévő probléma, hogy a Fő tér nyugati térfalával mit és hogyan lehet kezdeni. Elismeri, hogy az infrastruktúra ezen a területen általában véve meglehetősen elmaradott, és még a Covid járványt megelőzően valóban készült terv a Fő tér nyugati térfala mögött egy 150 férőhelyes parkoló kialakítására, melynek a bejárata a Korvin u. 2. lenne. Elmondása szerint a beruházásra szánt források elapadtak, ezért nem tudták azt elkezdni, de a tervek készen vannak. Hozzáteszi, hogy a Korvin u. 2. annyira keskeny telek, hogy legfeljebb arra alkalmas, hogy ki- és behajtani lehessen rajta, önmagában pedig az nem megoldás, nincs sok értelme, hogy négy-öt parkolóhelyet létesítsenek. Véleménye szerint jelenleg is vannak olyan parkolók, amelyekről nem okoz nehézséget a belváros

megközelítése. Leszögezi, hogy foglalkoznak a problémával, szeretnék, hogy a beruházás elinduljon, mert akkor lehetne biztosítani, hogy a Fő tér több, műemlékvédelem alatt álló épülete is megújulhasson. Hangsúlyozza, hogy műemléki jelentőségű területről van szó, tehát bármit létesíteni vagy bontani csak komoly hatósági engedélyek birtokában lehetséges.

Bodorné Keresztes Lilla állampolgár

Köszöni a választ. Nem kíván az általa elmondottakhoz mást hozzátenni, szerinte meg lehetne oldani amit javasolt, és az a városnak jó lenne.

Mezei László városi főépítész

Elmondja, hogy a városnak több rendelete is foglalkozik azzal, hogy a belváros területén egy ingatlant mire lehet hasznosítani. Véleménye szerint rossz az a tendencia, amely a Korvin utca és a Kuruc utca sarka által határolt területen már megkezdődött, tudni illik, hogy lebontanak épületeket és parkolót létesítenek a helyén. Rámutat, hogy a helyi építési szabályzat éppen azért rendelkezik arról, hogy üres területet parkoló gépjármű elhelyezésre nem lehet létesíteni, hogy ne „lyukadjon ki” a belváros. Kifejezi, hogy történelmi örökségünk hangsúlyos és védett, védendő része az adott településszerkezet, és nagyon nem lenne jó, ha az a jelenség elharapózna, hogy ahol nincs használatban egy épület, azt elbontjuk és parkolót létesítünk a helyén. Megerősíti, az a szándék, hogy ezek a telkek beépüljenek és a beépítéssel párhuzamosan létesüljön szükséges számú parkolóhely.

Gróber Attila polgármester

Elmondja, hogy parkolási ügyben csak a héten kétszer beszélt főépítész úrral és osztályvezető úrral. Kiemeli, hogy valóban nem szeretnék, hogy a belvárosban foghíjas telkeken murvás parkolók létesüljenek, szerinte most is eggyel több ilyen van, mint kellene. Elmondása szerint felszíni parkoló létesítésére gyakorlatilag alig van lehetőség, ahol lenne, a Várkertben például, azt nem támogatná, mert akkor szinte letakarnák a Várkertet, vagy a jelenlegi tűzoltóság épületénél, amely viszont nemrég esett át felújításon. Mélygarázs építése véleménye szerint logikus lenne, ami jelentős forrásigénnyel járna, amely jelenleg nem áll rendelkezésre. Nem túl messze a városközponttól szerinte is található olyan parkoló, amit nem lát mindig teljesen kihasználnak. Megadja a szót a következő jelentkezőnek.

Welspacher Gyuláné állampolgár

Elmondása szerint olyan helyen kapott parkolási bírságot a Deák Ferenc utcában, ahol a felfestésen nem látszik, hogy tilos lenne ott parkolni, tábla sem látszik, hogy fizetős lenne, ennek ellenére megbüntették. Elmondja, hogy a büntetéssel szemben az irodában panasszal élt, de azt a választ kapta, hogy nincs lehetősége fellebbezésre, amit furcsáll, miután közigazgatásban dolgozott évtizedekig, és úgy tudja, kellene legyen lehetősége fellebbezni. Elmondja továbbá, hogy ettől függetlenül írásban elküldte a véleményét a kialakult szituációról, illetve az észrevételeit a belvárosi parkolásról. Tudomása szerint az egész belvárosban nincs mozgáskorlátozott parkolóhely, a Fő tértől egészen a Kórház utánig. Egyet tud, a Jókai utcai iskolánál, valószínűleg, mert járhat oda olyan tanuló, aki miatt ez szükséges, de a belvárosban, a Március 15. téren, a Deák utcában nem tud egyről sem. Szerinte nem pénz, hanem pusztán odafigyelés kérdése lenne többet létesíteni. Hozzáteszi, hogy még nem döntötte el, hogy feladja-e a büntetését.

Gróber Attila polgármester

Kéri a felszólalót, hogy a személyes ügyével kapcsolatban keresse fel a következő polgármesteri fogadóóráján. A belvárosban lévő mozgáskorlátozott parkolóhelyekkel kapcsolatosan kérdezi a Pápai Városfejlesztő Kft. jelen lévő ügyvezetőjét, tud-e a felmerült kérdésre válaszolni.

Kádár Stela Mária, a Pápai Városfejlesztő Kft. ügyvezetője

Ígéretet tesz rá, hogy hétfőre összegyűjti, pontosan hány mozgáskorlátozott parkolóhely van a belvárosban.

Gróber Attila polgármester

Megköszöni és megadja a szót Tóth József állampolgárnak.

Tóth József állampolgár

Elmondja, hogy Kéttornyúlak, Dáka és Borsosgyőr egy református társegyházközséget alkotnak, melynek ő a főgondnoka. Elmondása szerint Borsosgyőrön két ingatlannal bírnak, egy templommal, illetve mellette a volt tanítói lakással, amit albérletnek adnak ki. Előadja, hogy a templom épületének úgymond nekitámaszkodik egy öreg házikó, amiben egy ember él, annak a teleknek nincs utcafrontja, az említett templom és a régi tanítói lakás esik az utcafront felé. Tudomása szerint a telek közel tíz éve végrehajtás alatt áll. Elmondja továbbá, hogy a templomuknál gyülekezeti ház is van, de nincs például vizesblokk, szerettek volna hozzáépíteni, főépítész úr tájékoztatása szerint azonban nem lehetséges, mert a telek beépítettsége akkor túllépné a megengedett százalékot. Meglátása szerint a végrehajtás alatt álló telek senkinek nem kell, nem érték, nem véletlenül nem jelentkezett rá senki sem. Amikor egyszer régebben a végrehajtót megkereste, 860.000,- Ft-os árat mondott rá, amely azóta biztosan emelkedett, de túl nagy értéke szerinte továbbra sem lehet. Kifejezi, hogy szeretnék megvásárolni a szóban forgó telket, ahhoz ugyanis, hogy a maroknyi, alig 50 fős, de még élő gyülekezet fennmaradjon, fejlesztésekre lenne szükség, a három helyrajzi számot viszont össze kellene vonni ahhoz, hogy bármit tudjanak csinálni. Tolmácsolja a gyülekezet kérését, hogy miután anyagi erejük csekély, kaphatnának-e esetleg valamilyen segítséget a várostól.

Gróber Attila polgármester

Válaszadásra megadja a szót Mezei László városi főépítésznek.

Mezei László városi főépítész

Elmondja, hogy valóban egyeztettek már Tóth úrral a kérdéses ügyben. Előadja, hogy a rendezési terv önmagában nem gördítene akadályt az építkezéssel szemben, a probléma az, hogy nagyon kicsi a telkük, az építési szabályok értelmében nem teszi lehetővé a mérete, hogy a meglévő beépítettség tovább emelkedjen. A megoldás elsősorban azon múlik, hogy meg tudják-e vásárolni a szomszédos telket, melyet követően telekhatár-rendezéssel lehetne úgy korrigálni az ingatlan méretét, hogy az építkezésnek ne legyen akadálya.

Gróber Attila polgármester

Elmondja, ha jól értette, akkor anyagi támogatásra gondolnának a telekvásárláshoz azért, hogy alkalmas méretű telek jöjjön létre, mely további építkezésre is alkalmas. Kéri Tóth Józsefet, hogy polgármesteri fogadóóráján keresse fel, és beszéljenek az esetleges lehetőségekről. Megadja a szót dr. Kovács Zoltán országgyűlési képviselőnek.

Dr. Kovács Zoltán országgyűlési képviselő

Köszönti a megjelenteket és köszöni a meghívást. Mindenekelőtt kiemeli, hogy érdemes felkészülten érkezni a közmeghallgatásra, mert azzal időt lehet spórolni. Rögtön mond egy belvárosi mozgássérült parkolóhelyet: a „Gödörben”, a computer üzlet előtt, a kormányhivatallal szemben van egy. A kerékpárút-fejlesztésekre áttérve elmondja, hogy több, a város környékére vonatkozó tanulmányterv is készült. Elmondása szerint a Somlót érintően Somlójenő, Somlóvásárhely, Devecser szakaszon épült volna mintegy 500 millió forintból egy kerékpárút-hálózat, ami végül azért maradt el, mert a közbeszerzésen győztes vállalat a kivitelezési határidő lejártá előtt négy hónappal visszamondta a munkát. Ezzel ugrott 500 millió forintnyi támogatás, illetve a már előkészítésre fordított összeg. Elmondja továbbá,

hogy Magyarpolány felé mutatkozik egy lehetőség a tapolcafői kerékpárút továbbfejlesztésével, mely Ganna és Döbrönte településeket is érintené. Felhívja rá a figyelmet, hogy nem minden esetben olyan kerékpárútra kell gondolni, mint amilyen a Veszprémi úton vagy a Jókai utcában van, ahol ugyanis kicsi a forgalom, a négyszámjegyű, vagy a szám nélküli utak esetében, ott sok helyen csak kijelölt kerékpárút lesz. Elmondja, hogy tervben van a Gyimóti út felől Csótig kiépítendő kerékpárút is, mely szakasz mentén számos hivatásforgalommal bíró üzem van, ezért hasznos lenne. Kifejezi a kerékpárutakat érintően, hogy véleménye szerint veszélyes az a gyakorlat, amikor szélesebb utak esetén a forgalommal szemben is festenek fel kerékpárutat, Budapesten is sok ilyen van, a maga részéről nem támogatja az ilyesmit.

Az osztályvezető úr által ismertetett fejlesztési csomagot illetően elmondja, hogy szerinte komoly erőfeszítéseket tett az előző városvezetés a tekintetben, hogy Veszprém mellett Pápa az a település, amelyik számára ekkora nagyságrendben, külön, egyesével történő pályázatások nélkül, amivel sok más település most kínálódik, már elérhető egy 10 milliárdos nagyságrendű TOP-os pályázati lehetőség. Süle Zsolt önkormányzati képviselő kérdésére, hogy hol van a pénz, elmondja, hogy van olyan terv, ami nincs is még egészen kész. Elmondása szerint úgy lehet pályázni a TOP-os pénzekre az Irányító Hatóság felé, ha van az elképzelés mögött már tanulmányterv, valamint az új építési törvény szerint kiviteli terv is. Kiviteli terv hiányában azért nem lehet építeni, hogy ne fordulhassanak elő olyan anomáliák, hogy az engedélyezési tervig eljutott projekteknél a kiviteli tervek elkészültekor derül ki, miszerint nem is elég rá a forrás, és ráemelésekkel kell a projektet befejezni. Példát említve elmondja, hogy még 2016-ban került sor a TOP-os pályázat elbírálására a Sportcentrum esetében, amelyre a megvalósulás során jelentős ráemelést adott a kormány részben hazai, részben uniós forrásból. De hasonló módon alakult a Juhar utcai beruházás is, hogy a tanulmány-, illetve az engedélyezési tervet követően a megvalósításkor nem volt rá elegendő forrás. Rámutat, hogy ilyen okok miatt lassult le országszerte építkezési beruházások sora, ezért helyes irány szerinte, hogy csak olyan építkezések induljanak, amiknek a forrásoldala az utolsó centig biztosított, és nem kell azzal foglalkozni, hogy kell-e ráemelés, vagy sem, hanem a kiviteli terv alapján véglegesen kivitelezhető. Az építőipart illetően elmondja, hogy valóban versenyhelyzet van, kevesebb a beruházás, ezért az árak, részben az építőanyagok árai is, lefelé mennek. Korábban nem volt elég kapacitás az országban, amivel az elnyert pályázatokat és beruházásokat el lehetett volna végezni, ennek árfelhajtó hatása volt, hogy jóval kevesebb kivitelező állt rendelkezésre, mint ahány projekt készült. Ennek a fordítottja most csökkenti az árakat, és remélhetőleg gyorsítja a beruházások megvalósulását.

Boldizsár Károly „fideszeséhez” kapcsolódóan elmondja, hogy lennének hozzá gondolatai, de nem szeretné elvinni olyan irányba a közmeghallgatást. Kijelenti, hogy életében nem volt teniszütő a kezében, és amennyire a jelenlévő fideszes önkormányzati képviselőket ismeri, ők sem tudnak teniszezni, azt pedig kétféle, hogy majd Budapestről járnának le a Schwenczel-rétre teniszezni fideszes nagyurak, illetve képviselők. Kéri az ilyen ízetlen megjegyzések mellőzését. Elmondja, hogy ő úgy értette, hogy az egész nagy projekt kerül 1 milliárd forintot meghaladó összegbe, és annak egy része célozza szabadidő eltöltésére alkalmas beruházások megvalósulását, adott esetben teniszpályák építését, amelyekből egyébként a városban kevesebb van, mint korábban. Tudomása szerint az Elekthermax sportpályánál, illetve a Spartacus pályán is szűnt meg teniszpálya, igény azonban lenne rá, pártállástól függetlenül.

A fejlesztési körben érdemes szerinte foglalkozni azzal, hogy a Téglagyári út, a Gyimóti út, illetve a későbbiekben az OVIT állomás felől bejövő, a várost megközelítő utak felé olyan útkapcsolatot, úthálózatot kezdjenek el tervezni, amelyek hosszú távon ugyanazt a lehetőséget biztosítják, mint most a nyugati elkerülő út. Nem sürgető kérdés ez szerinte, de érdemes rajta gondolkodni, tervezni, hiszen a Téglagyári úton hely is van, elég széles vonalvezetésű.

A szabadidős lehetőségekre áttérve elmondja, hogy a motorikus park és a pumpa pálya kifejezetten a nagyoknak is épült a Várkertben, tehát vannak lehetőségek a 18 éven

felülieknek is, akiknek valóban nem a mérleghinta és a homokozó már a terepük. Idősek számára javasolja a nordic walking sétát, sokakat lát így tenni, akiknek pedig komoly nehézségei vannak a mozgással, a város uszodáját ajánlja. Megfontolásra érdemesnek tartja, akár a nyugdíjas egyesület bevonásával, hogy valamilyen irányjárat üzemeljen az uszoda felé, hiszen valóban gondolni kell az idősekre, a mozgásukban neheztettekre is. A kerékpárutak a városban szerinte jelentősen kiépültek az elmúlt esztendőkből, észak-déli irányban gyakorlatilag teljesen átszeli a települést, és kelet-nyugati irányban is csaknem teljesen, tehát biztonsággal kerékpározni is lehetséges.

A kerékpárutak fejlesztésére visszatérve elmondja, hogy két nagy, a Balaton irányába tervezett fejlesztés szerepel az országos kerékpárút-fejlesztési tervekben, egy a 82-es út, egy pedig a 84-es út mellett, a várost érintő közútfejlesztéssel kapcsolatosan pedig elmondja, hogy a 83-as út 8-as úthoz való kikötésének nyomvonala a mai napig nem dőlt el. Tervek vannak Magyarpolány, Városlőd, Devecser felé eső lehetőségekről, vagy Devecser és Noszlop felé egy teljesen új ág kiépítésére, amely a 2x2 sávú 8-as úthoz vezetne. Elmondása szerint a kiviteli terv várhatóan 2025. második negyedében fog elkészülni.

Mindenkit arra kér, hogy legyen optimista. Megítélése szerint Pápa a tervezést, valamint a kiviteli koncepciókat illetően helyzeti előnyben van akár Várpalota, Ajka vagy Balatonfüred városával szemben is, nekik ez több nehézséget okoz, egyesével kell megküzdeniük azzal, amit Pápa nagyjából egyben megcsinált. Emlékeztet rá, hogy ki gondolta volna a rendezési terv elkészültekor 1992-ben, hogy valaha az orosz laktanya helyén ipari park lesz, hogy lesz uszoda, termálfürdő, ötcillagos kemping, a Petőfi Gimnáziumnak új épülete, hogy a Korona utca egy belső, tehermentesítő gyűrű lesz, amely mára alig bírja el a forgalmat. Véleménye szerint ilyen szemmel kell nézni a város jövőjét, a keleti elkerülő út sorsát, illetve a többi stratégiai, közép és hosszú távú fejlesztéseket, melyeknek a korábbi ciklusok képviselőtestületei megágyaztak. Felidézi, hogy 1990-ben mindössze 33 %-ban volt csatornázott a város, ma a csatornázottság teljes, a szennyvíztelep Veszprémhez tartozott, majd több milliárdos ráfordítással saját, kulturált szennyvízkezelést valósítottak meg. Úgy véli, az emberek nem igazán látják, illetve fogják fel az ilyen jellegű beruházások fontosságát, könnyen elfelejtik azokat, miközben a hasznát mindenki élvezzi. A komfortérzet növeléséhez ezek a beruházások is nagyban hozzájárultak, miként a tenispálya építés, az útépités vagy az óvodafelújítás is fog. Sok sikert kíván az elvégzendő munkához.

Gróber Attila polgármester

Elmondja, hogy a TOP Plusz pályázatok esetén a pályázatok benyújtásának idejéig nincs szükség kiviteli tervre, a tervek ütemezetten készülnek. Elmondja továbbá, hogy a keleti elkerülő út kérdése szerinte nagyon fontos, csak ezen a héten két alkalommal egyeztettek térképek felett az út nyomvonalának kijelölését illetően, „A”, „B” és „C” verziók is vannak.

Dr. Kovács Zoltán országgyűlési képviselő

Hozzáteszi, hogy van „D” is, és az tűnik véglegesnek.

Gróber Attila polgármester

Megkéri országgyűlési képviselő urat, hogy legyen szíves erről bővebb tájékoztatást nyújtani, mert az számára is új információval szolgálna.

Dr. Kovács Zoltán országgyűlési képviselő

Elmondja, hogy a „D” tervezet az „A” és a „B” tervből állna össze. Elmondása szerint a jelenlévők nem látták a terveket, ezért lehet, hogy kevésbé fogják érteni, amit mond, de az „A” a városhoz legközelebb eső, a térképeken szaggatott sárga vonallal jelölt útvonal volt, melyet azért vetettek el, mert mintegy lezárná a várost, és nem akarják, hogy úgy járjanak, mint Székesfehérvár, ahol megépült egy elkerülő út, majd annak is kellett egy elkerülőt

építeni. A „B” tervből átvéve rajzolnák át ezért, a lilával jelölt megyei fejlesztési tervben szereplő útvonalat tennék hozzá. Az elején a szaggatott sárga vonallal jelzett nyomvonal tehát kijebb haladna, utána pedig követné a „B” és a lilával jelölt megyei vonalat, így nem kellene a megyei fejlesztési tervet sem módosítani. Ezáltal nem lenne olyan távol sem a nyomvonal, mint a „C” tervezet esetében, amely nagyjából a nagygyimóti csatlakozáson, a Bátorcz-hegyen túl lenne, de olyan nagyon közel sem, hanem a kettő között, optimálisnak mondható távolságban, a lókörház felé kötne vissza a Gyimóti útra. Hosszú távon ez szerinte azért lenne előnyös, mert a további folytatása Tapolcafőt elkerülve haladna és Döbrönténél kötne vissza. Így Ganna és Döbrönte is rácsatlakozhatna, továbbá a Tapolcafő, Adásztevel, Nagytevel, Ugod felől érkezők is elkerülhetnék a várost, ha nem akarnak bejönni. Elmondása szerint a nyugati elkerülőn mintegy 5000 jármű halad el a város mentén, a keleti oldalon valószínűleg nem lenne ennyi, de érezhetően csökkentené a város leterheltségét. Hozzáteszi, hogy a legutolsó tervezet bírja a szakma támogatását, a közútkezelő, a mérnökök egyaránt jónak tartják a „D” jelű tervet.

Gróber Attila polgármester

Elmondja, hogy a keleti lecsatlakozás tekintetében volt polémia, mert a Téglagyári útra azt szeretnék, ha körforgalom lenne.

Dr. Kovács Zoltán országgyűlési képviselő

Elmondja, hogy három körforgalom is lesz az útszakaszon, tudomása szerint ez is volt az igény. Az útvonal nem haladna közel az érintett lakótelepekhez, elkerüli a szeméttelpepet és a téglagyárat is, ahol egy kb. 700 méteres lecsatlakozó rész készül majd a tervek szerint. Ezen kívül az OVIT állomásnál és a Malom-tónál lesz kivezetés, majd Tapolcafő felső részén, de az Pápa szempontjából már annyira nem lényeges.

Gróber Attila polgármester

Megköszöni a tájékoztatást. Kifejezi, hogy amikor az elkerülő út nyomvonala véglegessé válik, természetesen a Képviselőtestületnek bemutatják azt. A hallottakat elfogadhatónak véli, egyedüli dilemma a lecsatlakozás volt, mert először csak lesoroló sávról volt szó a Téglagyári úton, ami helyett körforgalmat kértek. Megemlíti, hogy a legutóbbi megbeszélésen szó volt egy határidőről, hogy a közútnak meddig kell állást foglalni.

Dr. Kovács Zoltán országgyűlési képviselő

Elmondja, hogy a közútkezelő beleegyezett a körforgalomba, mely ugyan lassítja a forgalmat, de a tervek alapján a helyzet körülbelül olyan lesz, mint ami most a Budai Nagy Antal utca, a laktanya, illetve a Papiros malom szakaszon tapasztalható.

Gróber Attila polgármester

Megadja a szót az ismét hozzászólásra jelentkező Boldizsár Károlynak.

Boldizsár Károly állampolgár

Elmondja, hogy a keleti elkerülő útról meghallgatott tervek nagyon szépen hangzanak, de emlékei szerint az országgyűlési képviselő úr már 18 évvel ezelőtt is azzal kampányolt. Szerinte örömmel fogadja majd mindenki, ha végre tényleg megvalósul, ezért megköszöni, miként azt is, hogy Győrig a négysávos út elkészült, és bő 25 perc alatt Győrbe lehet érni. Arra kéri országgyűlési képviselő urat, hogy Pápával ne történjen az, mint amit más városok esetében hallani, hogy miután más lett a városvezetés, nem jut oda pénz. Kéri, hogy szponzorálja tovább Pápa városát, és segítse az új városvezetés munkáját. Polgármester úrhoz fordulva megkérdezi, hogy veszélyben van-e a város gyönyörű Esterházy kastélya, miután a kormány olyan törvényt hozott, amely megkönnyíti ezen ingatlanok magánkézbe kerülését. Kérdezi, hogy meg tudják-e védeni a kastélyt attól, hogy idejőjön egy Lázár, vagy akárki, és

megvegye. Elmondja továbbá, hogy 1989 óta nem nagyon volt elszámoltatás az országban, kérdezi, hogy Pápán lesz-e. Kérdezi továbbá, hogy megnézik-e, miért került egy kiliáni rendelő 55 millió forintba, belelátnak-e ilyen és ehhez hasonló papírokba. Kéri, hogy nézzenek utána, hová lett a pénz, a választások előtt még meglévő közel 1 milliárd forintból miért maradt csak 600 millió, miért kellett a pénzt elverni, illetve hatszoros végkielégítést adni a volt polgármesternek. Kifejezi, tudja, hogy nem szeretik az ilyen kijelentéseikért, de szerinte szükség lenne söprésre, melyhez a segítségét is felajánlja. Idéz egy mondást, miszerint „Míg tele van a markod a tegnap szemetével, addig újat nem tudsz felvenni.” Országgyűlési képviselő úrtól elnézést kér, kijelenti, hogy nem szeretne volna megsérteni, továbbá ismételtén kéri, hogy segítse Pápa városát a tudásával, a kapcsolataival és amivel csak teheti.

Gróber Attila polgármester

Kifejezi, hogy lehet éles vitákat folytatni, határozott kérése ugyanakkor, hogy egymás minősítését mindenki civilizált határokon belül tegye. Az elhangzottakhoz hozzáteszi, talán van egy képviselőtársuk, aki teniszezik, de ezt, ha szeretné, ő majd elmondja. Megjegyzi, neki magának az orvosok szerint a bal kezében teniszkönyöke van, pedig életében nem volt a kezében teniszütő, de úgy látszik, az ezzel nem függ össze. Megadja a szót a következő hozzászólásra jelentkezőnek.

Őri János állampolgár

Elmondja, hogy mint állatbarát, kertbarát és aktív civil szeretne néhány dologban felszólalni. Mindenekelőtt kifejezi, hogy nagyon szereti az állatokat, semmi baja velük, sajnos azonban a környékükön, illetve általában a peremkerületekben vannak olyan emberek, akik szerinte az „állatnál állatiabbak”. Azokra gondol, akik hazaérve a munkából elviszik sétálni a kutyájukat, az ebet pedig az első fücsomónál hagyják odarondítani, legyen az bárkinek a háza előtt. A bosszantó probléma ebből az, hogy amikor a terület gazdája nekilát füvet nyírni, pláne egy esősebb időt követően, a damilos fűkaszával a saját pofájába veri a kutyapiszkot. Az lenne a kérdése, kérése, hogy megoldható lenne-e, hogy a közterület felügyelők ne csupán délelőttöként, hanem estefelé is járjanak ezeken a vasúton túli területeken, ahol az út és a járda között füves terület van és a kutyások előszeretettel sétaltatják arra a kutyáikat. Hozzáteszi, tudomása szerint jogosultságuk lenne arra is, hogy a kutyasétáltatóknál ellenőrizték a kutyapiszok összeszedésére szolgáló zacskó vagy más eszköz meglétét. Elmondja továbbá, hogy a következő felvetéséről, miszerint az Erzsébetváros vasúton túli területén nincs egy olyan helyiség sem, ahol egy baráti társaság össze tudna ülni, Venczel képviselő úrral egy lakossági fórumon már beszélgettek. Elmondása szerint a Bakony-ér oldalában, a textilgyár után van egy kihasználatlanul álló épület, ami szavazóhelyiségként szokott működni a választásokkor. Kérdezi, hogy ezt az épületet az erzsébetvárosi közösség megkaphatná-e közösségi célokra. A Krisztina ABC-vel szembeni füves területen szépen alakul egy kis civil társaság, a gyerekek játszótérnek használják, a szülők beszélgetnek, jó volna, ha lenne egy épület, ahol kedvezőtlen időjárás esetén is össze tudnak jönni. Ehhez hasonló a harmadik problémafelvetése is, amiről tudja, hogy polgármester úr lerágott csontnak tartja. Kifejezi, hogy régóta, már a szavazást megelőző idők óta hajtja a Covid óta üresen álló HEMO hasznosítását. Polgármester úr múlt heti sajtótájékoztatóján is rákérdezett, és azt a választ kapta, hogy már kértek árajánlatot az épületen végzendő felújításra. Megkérdezi, hogy mire kértek árajánlatot, mikor azt sem tudják, milyen állapotban van az épület belső része, például a fűtési rendszere, ami a fagyveszély miatt leeresztésre került. A radiátorokban szerinte levegő van, korrodálódnak, minden megy tönkre, és lassan az enyészeté lesz. Úgy véli, hogy nyomáspróbát kellene csinálni, hogy ezek a hibák is kiderüljenek, majd utána árajánlatot kérni. Véleménye szerint nem kellene milliókat szanaszét dobálni, csak arra költeni, ami valóban szükséges.

Gröber Attila polgármester

Kijelenti, hogy rendkívül fontosnak tartja, hogy a civil közösségeknek legyen otthona. Ahhoz, hogy a Huszár Községi Házat a civil egyesületek részére biztosítani tudják, gondoskodni kell ott a lehető legoptimálisabb körülmények kialakításáról, a fűtés és a szigetelés megfelelő rendezéséről. Elmondása szerint az árajánlat a nyílászárókra vonatkozott, azok kicserélése nélkül ugyanis nagyon drágán működtethető az épület. Szerinte az illetékesek pontosan tudják, hogy a fűtési rendszer milyen állapotban van, megkéri a Pápai Platán Nonprofit Kft. jelen lévő ügyvezetőjét, Boros Katalint, hogy ez ügyben nyújtson esetleg bővebb tájékoztatást.

Boros Katalin, a Pápai Platán Nonprofit Kft. ügyvezetője

Elmondja, hogy 2021 óta működik a Kft. kezelésében az épület, ahol a fűtést sosem állították le, temperáló fűtés működik, tehát nem lett leengedve a radiátorokból a víz. Elmondja továbbá, hogy a szolgáltató, miután nem végzett óraleolvasást, hanem a korábbi mérések, a korábban felhasznált mennyiség alapján számolt, 7 millió forintról állított ki számlát. Miután ezt természetesen vitatták, és kérték a tényleges leolvasást, a temperált hőmérséklet alapján történő számlázást, végül 430 ezer forintos számla érkezett. Rámutat, amennyiben a nyílászáró csere megtörténne, sokkal gazdaságosabban lenne működtethető az épület, várhatóan normál fűtés mellett sem 7 millió forint felé, hanem egy jóval vállalhatóbb mértékű összeg felé tendálna a fűtésköltség.

Óri János állampolgár

Előadja, hogy meglátása szerint a civil szerveződések mindenhol ki vannak szorítva. Elmondása szerint ma lett volna például a Kertbarát Népfőiskola foglalkozása, ahová előadót terveztek hívni, a múlt heti sajtótájékoztató után tudták meg azonban, hogy a színház is foglalt lesz. Ugyanez vonatkozik a Bárdos Lajos Kórusra is, ők se tudtak sehová bemenni ma, a könyvtárba sem, mert ott is valami program van. Elmondja, hogy a civil szervezetek nem tudnak helyet bérelni abból a két-három ezer forintos éves tagdíjból, amit szednek. A civil szervezetek így szerinte csak vegetálnak, és félő, hogy el fognak halni. Nem tudnak előre tervezni sem, a Covid előtt a kertbarátok is még fél éves munkatervvel bírtak, le voltak fixálva az előadók, hogy mikor, hol, milyen témában lesznek foglalkozásaik, jelenleg azonban nem tudnak mit csinálni. Szerinte a kertbarátok különösen mostoha gyermekek, pedig nem csupán társadalmi munkát végeznek, hanem művelődési szándékuk is van, és az előállított termékeket, a termesztés tapasztalatait is meg tudnák osztani. Nem csak a polgármester úr által a sajtótájékoztatóján említett 57 nap elteltével, de azóta sem tudtak összejönni sehol.

Gröber Attila polgármester

Elmondja, hogy alpolgármester asszonytól eddig összesen 44 civil szervezet, illetve egyesület jelentkezett, vezetőiket várhatóan a jövő héten összehívják és megbeszélnek az elkövetkező hetek ütemezését, hogy miként tudnának mindenkinek helyet biztosítani. Elmondja továbbá, hogy látják az igényt a HEMO-ra, nyilván nem lesz könnyű közös nevezőre hozni ennyi szervezet igényét, de azért vannak olyan egyesületek is, akik szeretnének ott maradni, ahol jelenleg jól érzik magukat. A Kisfaludy utcai épületre kitérve elmondja, hogy az rendkívül rossz állapotban van, fűtése csupán fatüzeléssel megoldott, a realitások talaján állva ennek az épületnek a felújítására nem tud ígéretet tenni. Úgy véli, hogy az aktuális pénzügyi helyzetben a Huszár Községi Ház visszaadása épp elég nagy falat a város számára, a lehetőségekről őszintén kell beszélni, és bizony azzal is nagyjából elmennek a falig. Kijelenti, hogy érti a civilek nehézségeit, de teljesíthetetlen ígéretet nem szeretne tenni.

Őri János állampolgár

Lakóközössége nevében kifejezi, hogy az önkormányzati képviselőjük koordinálása mellett társadalmi munkát is szívesen vállalnak, vannak közöttük szakemberek, akik anyagköltség mellett sok mindent meg tudnak oldani.

Gróber Attila polgármester

Megköszöni a felajánlást, kéri, hogy Venczel Csaba képviselő úrral egyeztessenek, aki majd referál számára, de az egész kérdéskör szerinté ennél bonyolultabb. Elmondja, hogy nagyjából látni, hogy egy-egy felújítás költségkerete mekkora, nem akar példákat sorolni, de éppen ma, egy általa előzetesen kicsinek gondolt felújításra hallott 50 millió forintos árajánlatról. Meglátása szerint elképzelhető, hogy valamiről elsőre azt gondolják, hogy maguk is meg tudják csinálni, de ez sokszor nem pont így van. Bátorítja azonban az erzsébetvárosiakat, a kertbarátokat, hogy egyeztessenek önkormányzati képviselő úrral.

Venczel Csaba önkormányzati képviselő

Elmondja, hogy alulról jövő kezdeményezésként a kb. egy hónapja tartott fogadóóráján merült fel egy erzsébetvárosi baráti kör alakítása, mely szándékot nagyra értékeli és támogat. Egyetért azzal, hogy a Kisfaludy utca 26. szám alatt található ingatlan felújítása, illetve üzemeltetése komoly anyagi vonzattal járna. Felajánlja, hogy az első alkalmakkor a „kemény magot” szívesen látja az Esterházy út 13. szám alatti házában. Elmondja továbbá, hogy a körzetben található egy kultúrház, a színház épülete, aminek vannak klubhelyiségei, meg fogják vizsgálni, hogy azokat esetleg mikor lenne lehetőség használni. Felhívja rá a figyelmet, hogy az egyesületeknek meg kell találniuk a működésükhöz a saját forrásaikat is, és nem csak az Önkormányzattól várni a támogatást, pályázatokon történő részvétel, a tagság hozzájárulása is nélkülözhetetlen, miként felajánlások is, legutóbb például az állomásfőnök volt a civilek segítségére egy összejövetel díjmentes lebonyolításában. A Schwenczel-rét témájára reflektálva, hogy miért éppen tenispálya kerül oda, emlékeztet mindenkit a város honlapján megtalálható, a szóban forgó terület hasznosítására vonatkozó kérdőívre, amit bárki kitölthetett, ahol várták a hasznosításra vonatkozó javaslatokat, ötleteket. Kiemeli, hogy a rét nem csupán látványelem, az ott található tó a környéken élők számára záportárolóként is szolgál. Elmondása szerint ugyanis a rét mindig vízgyűjtőterület volt, a környéken lévő utcákból oda folyik le a víz. A 2000-es években ezek az utcák minden nagyobb esőzés során víz alá kerültek, akkoriban járták körül a témát a szakemberekkel, hogy ha nem tudják onnan elvezetni a vizet, mert a terület annyira beépült, akkor záportározó kell. A Kálvária temetőnek a csapadékvíz elvezetése szerinte további megoldandó probléma, nagyobb esőzések idején a domboldalból komoly mennyiségű víz folyik le, és az a terület is a Schwenczel-rét vízgyűjtője volt. Miután azonban beépült a 83-as úttal, a MÉH-teleppel, ipari létesítményekkel, nincs hova elvezetni az összegyűlő csapadékot. Felidézi, hogy ezt a témát is körüljárták annak idején, de csak egy túlfolyót tudtak nyitni a vasút területe felé, a Vörösmarty úti befogadó csatorna kapacitása kicsi. Kiemeli, hogy a Schwenczel-rét fejlesztését minden tekintetben támogatja, a tenispályát is, noha testnevelésből felmentett volt, és leginkább sakkozni szokott vagy néha focizni, igaz, nem a PELC-ben.

Gróber Attila polgármester

Megadja a szót a hozzászólásra jelentkező Molnár Péternek.

Molnár Péter állampolgár

A Millenniumi Emlékpark környékére vonatkozóan tesz fel kérdést. Kifejti, hogy volt egy fejlesztés a Szabó Dezső utca és a Vak Bottyán utca túlsó vége között, és arról volt szó, hogy annak második ütemében az új Vak Bottyán utcai részt bekötik majd a Bezerédi és a Török Bálint utcába, hogy a megnövekedett forgalmat ezáltal megosszák. Kérdezi, hogy ebben a pályázati ciklusban várható-e ennek megvalósulása.

Gróber Attila polgármester

Elmondja, hogy számára a problémafelvetés új, osztályvezető úrral azonban egyeztetni fog róla.

Rádi Róbert városfejlesztési osztályvezető

Elmondja, hogy a Szabó Dezső utca ugyan egy ipar parki fejlesztési terület volt, de lehetett rá útépitéssel is kapcsolatos pályázatot benyújtani, a 83-as számú főút elkerülő szakasza felé, illetve az ott található üzemek jobb megközelíthetősége érdekében történő útépitésekre. A jelenleg rendelkezésre álló források azonban, amint elhangzottak, kifejezetten kerékpárút-fejlesztésre vonatkoznak, némi útkorrekciót, illetve felújítást engednek csak. Elmondása szerint, amennyiben lesz olyan, akár hazai, akár uniós pályázati lehetőség, ami azt lehetővé teszi, akkor folytatódhat a második ütem. Elmondja továbbá, hogy a tavalyi év első időszakában az Önkormányzat döntése értelmében ún. állami beruházásokra nyújtottak be jól kidolgozott és magas műszaki készültségű terveket, melyek között szerepelt a kért fejlesztés is. Kifejti, hogy az állami beruházási törvény értelmében az állam minden évben akár már korábban máskor benyújtott projektet is támogathat, ezek között szerepelt az említett második ütemes fejlesztés, melyet reményeik szerint támogatni fognak. Hozzáteszi, hogy 24 ilyen jellegű projektet nyújtottak be, melyhez csatlakoztak a Vízmű és a Termálvízhasznosító Zrt. már kidolgozott és kiviteli szintű tervei is. Kifejezi bizalmát, hogy nem csak uniós, hanem hazai forrásból is lesz lehetőség ezen projektek megvalósulására, nyilván nem egyszerre, de folyamatosan és mihamarabb.

Gróber Attila polgármester

Megadja a szót az ismételt hozzászólásra jelentkező Balázné Márton Mária-nak.

Balázné Márton Mária állampolgár

Hozzászólásában elmondja, hogy a városban, konkrétan a Kilián lakótelepen sok fa dőlt ki, illetve sokat vágta ki. Megkérdezi, hogy miként van lehetőség ennek pótlására. Elmondása szerint úgy hallotta, hogy annál kell reklamálni, aki a fát kivágta, viszont ha vihar miatt dőlt ki, akkor nyilván nehéz kinél ezt megtenni. Megköszöni az előző testület tevékenységét, elmondja, hogy nem azért sorol problémákat, mert annyira elégedetlen lenne, hanem a jobbítás szándéka vezérli. Az uszodára visszatérve elmondja, hogy járnak oda az idősök, a nyugdíjas egyesületben van rá lehetőség, hogy kedvezményesen vegyék igénybe, hétfőn és csütörtökön pedig a nem egyesületi tagoknak, illetve bérleteseknek is biztosított a kedvezmény. Probléma szerinte azonban, hogy az uszodát szinte képtelenség gyalog megközelíteni, a buszmenetrendben fel van tüntetve a gyógyászati központ megállóhelyként, a megálló viszont az autóbusz-pályaudvar. Onnan elgyalogolni, illetve vissza, szerinte katasztrófa. A fürdő és az uszoda véleménye szerint jó, lehet használni, javasolja is azt mindenkinek. Megemlíti továbbá, hogy valóban sok igény mutatkozik helyiségek igénybevételére. Tudomása szerint a Kilián és a Vajda lakótelep közösségi életének javítását célzó pályázati lehetőség keretében a Tisza Kálmán utca és a Képző utca kereszteződésénél lévő emeletes háznak az egyik „fickójában” létesült egy kis épület, amit tapasztalata szerint talán egyszer használtak, legalábbis ő nem látja, hogy használnák, illetve nem lát elérhetőséget, hozzáférhetőséget sem a helyiséghez. Kijelenti, hogy el tudná képzelni, hogy a közösségi térnek kialakított helyiséget akár a kertészek, akár más szerveződések használják. Elmondja továbbá, hogy más városokban látta, miszerint több helyen vannak ételgyűjtők kihelyezve, amibe a felesleges ételt ki lehet tenni, Pápán talán a buszpályaudvarnál van egy ilyen, de szerinte érdemes lenne másutt is hasonlókat létesíteni. A használaton kívüli telefonfülkék hasznosítása történhetne szerinte olyan közösségi könyvtáraként, amire jó példát látni a Március 15. téren, illetve táncházak oldalán is, vagy a fürdőben. Tovább fűzve a gondolatot, látott olyanra is példát másutt, hogy fedett helyen kabátokat, ruházatot lehet

rászorulóknak kihelyezni. Elmondja, hogy régen volt környezetvédő, természetvédő egyesület, arra is lenne igény a tapasztalatai szerint. Úgy véli, sok mindent meg lehetne valósítani közösségi összefogással, csak valahogy mindenki a másokra vár.

Gróber Attila polgármester

A fakivágásokkal kapcsolatban válaszára megadja a szót a Pápai Városfejlesztő Kft. ügyvezetőjének.

Kádár Stela Mária, a Pápai Városfejlesztő Kft. ügyvezetője

Elmondja, hogy városszerte, így a volt Kilián lakótelepen is kétféle, a város által elvégzett fakivágás történik. Elmondása szerint történhet lakossági bejelentésre, illetve kérésre, ilyen esetben a lakost kéri fel a pótlásra. Rendelkezésre áll ennek megtörténtére a lakosoknak egy bizonyos idő, de követik, hogy megvalósítják-e. Elmondja továbbá, hogy viharok, vagy a fa megbetegedése esetén történő kivágást követően közterületen a fát a Városfejlesztő Kft. pótolja. Előadja, hogy 2025. évben 200 facsemetét terveznek ültetni a településen, amely nagyjából fedezi is a társaság által kötelezően pótolandó mennyiséget.

Boros Katalin, a Pápai Platán Nonprofit Kft. ügyvezetője

Elmondja, hogy a felszólaló által említett kis épület pályázati lehetőség keretében újult meg, majd Unger Tamás képviselő urat kereste meg egy ottani kis lakótelepi közösség, a nevüket nem tudja, akik használják a helyet. Kiemeli, hogy egy nagyon kis alapterületű helyiségről van szó, nagyjából egy kanapé és néhány fotel, illetve szék fér el benne, a funkcióját tekintve közösségi térként nehezen használható, nem alkalmas például több tucat ember befogadására. Véleménye szerint valamilyen ügyintézésben nyújtandó segítség felmerülése esetén arra jó lehet, hogy ott történjen a segítségnyújtás, akár a rendőrség, akár más részéről. Megismétli, hogy nagyobb közösségi összejövetelekre, programokra azonban a helyiség nem alkalmas, tudomása szerint egy négy-öt fős közösség szokott oda beülni.

Unger Tamás önkormányzati képviselő

Elmondja, hogy az ún. „Kiliáni Kuckó” elnevezésű apró közösségi tér ügyvezető asszony által történő leírása pontos. Kifejti, hogy jelenleg egy kis nyugdíjas klub működik ott, főként társasozni, beszélgetni szoktak összegyűlni, minden szerdán kettő órától négy óráig megtalálhatóak a helyiségben. Elmondása szerint a helyiség arra a célra készült, hogy ebben a méretében bárkinek kisebb találkozásokra szolgáljon, állandó jelleggel jelenleg az említett közösség használja, de ez nem jelenti azt, hogy mások ne használhatnák. Elmondja, hogy tartott már ő is ott fogadóórát, illetve a körzeti megbízott is.

Boros Katalin, a Pápai Platán Nonprofit Kft. ügyvezetője

Elmondja, hogy amit majd nagyban szeretnének megvalósítani, az itt kicsiben könnyebben megvalósulhatna, nevezetesen, hogy megbeszélés nyomán a használók egymásnak adják át a kulcsot.

Balázsné Márton Mária állampolgár

Megköszöni a tájékoztatást, elmondja, hogy nem tudott a lehetőségről, vagy hogy kit kell keresni a helyiség használatával kapcsolatban.

Gróber Attila polgármester

Elmondja, hogy a régóta a Képviselőtestületben dolgozók biztosan tisztában vannak vele, de már az újak is láthatják, hogy az önkormányzatok mennyire alulfinanszírozottak. Szerinte ebben pártállástól függetlenül nincs vita, és talán a jelenlévő országgyűlési képviselő úr is megerősítheti. Úgy véli, vannak szerencsés és kevésbé szerencsés önkormányzatok, de az valahol üzenet értékű, amikor Bóka István, Balatonfüred polgármestere is nyilvánosan,

Navracsics Tibor miniszter úr jelenlétében beszél az alulfinanszírozottságról, egy olyan település vezetőjeként, ami még a szerencsésebbek közé sorolható. Előadja, miszerint a mai napon kezdtek el beszélgetni a jövő évi költségvetésről, és látszik, hogy nagyon szűk a város mozgástere. Elmondása szerint ez korábban is így volt, képviselőként maga is mindig felhívta erre a nehézségre a figyelmet. Egy francia történész mondatát parafrázálva, miszerint azért nem a húszas évek tekinthetőek a francia történelem legsomorúbb évtizedének, mert voltak harmincas évek is, úgy szokott fogalmazni, hogy a 2023-as költségvetés azért nem a legrosszabb, mert volt 2024-es is, amely pedig azért nem a legrosszabb, mert lesz 2025-ös is. Előrevetíti, hogy a működési célok teljesülése szinte el fogja vinni az összes forrást. Erről szerinte őszintén kell beszélni, illetve ehhez mérten arról is, hogy mit képesek megcsinálni. Bevallja, néhány ilyet lát csak. Szerinte jó hír, amit osztályvezető úr megelőlegezett, igaz, mutatja a hazai építőipar jelenlegi állapotát is, hogy a Kossuth utca negyedik ütemének felújítására örvendetesen kedvező ajánlatot kapott a város. Kifejezi, hogy a szabad forrással bíró önkormányzatok most jól járhatnak, 2 milliárd forint biztosan többet ér, mint korábban, vagy mint a jövőben várható. Meglátása szerint, ha minden jól alakul, akkor jövő év első három hónapjában a Kossuth utca felújításának negyedik üteme el is készülhet, ezt akárhogyan, akár saját pénzből is, de ki kell gazdálkodni, mert ilyen kedvező ajánlatot még egyszer nem biztos, hogy kap a város. Rámutat, hogy további saját, önerős fejlesztésről ugyanakkor nem igazán lehet beszélni. Még a Huszár Községi Házról talán, illetve kérte egy járdaépítési koncepció, egy sport, illetve egy kulturális koncepció kidolgozását az illetékesektől. Felhívja a figyelmet rá, hogy hamar utol fogja érni a döntéshozókat a városi közvilágítás megújításának kérdése, amelyről, őszinte lesz, három hónappal ezelőtt még ő sem rendelkezett információval. Most azonban már tudja, hogy a helyi közvilágításban kb. 3200 lámpatest üzemel, melyek többsége olyan kompakt fénycsővel felszerelt, amelyek használatát az Európai Unió 2023-ban kivezetett. Véleménye szerint a szabályalkotó ezt könnyen megtehetette, miután a kelet-közép európai régióra jellemző csupán az ilyen működési elvű lámpatestek használata. Hozzáteszi, hogy a nátriumos megoldású világító testeket 2027-től vezetik ki, tehát a raktáron felhalmozott készletekért komoly verseny várható a települések részéről, hogy némi tartalékot képezve ne egyszerre kelljen az almatúrákat kicserélni. Az áremelkedésük ezáltal szinte bizonyos. Elmondja továbbá, hogy az E.On tájékoztatása szerint 5-600 darab lámpatestet már azonnal meg kellene csinálni. Egy fejlesztővel tárgyalni kezdtek egy ütemezett konstrukcióról, hogy a költségvetésbe építve, külső forrás igénybevételével ezt a problémát meg tudják majd oldani. Rámutat, hogy a következő egy-két évben ez a polgármester személyétől függetlenül létező komoly és megoldandó probléma, feladat lesz. Elmondása szerint a legolcsóbb új típusú lámpatest darabja kb. 40.000,- Ft, ezt kell felszorozni nagyjából háromezerrel. Megismétli, hogy mindig őszintén fog beszélni arról, hol van az a fal, ameddig a város el tud menni, az őszinteséget pedig az intézményvezetőktől is elvárja, ezért kérte például tőlük, hogy az igényeik megfogalmazásánál mindig A és B verzióval is készüljenek, egy bővebbel és egy szűkebbel. Összegezve elmondja, hogy az elhangzottak a település előtt álló rövid, közép és hosszú távú fejlesztések. Az idő gyorsan múlik, és mindig komoly előkészítő munkára van szükség, ígérete szerint igyekeznek mindent megtenni a célkitűzések megvalósítása érdekében.

Megadja a szót az ismételten hozzászólásra jelentkező Őri János állampolgárnak.

Őri János állampolgár

Megkérdezi, hogy milyen megoldás lehet akkor a kutyatulajdonosokkal kapcsolatosan, lehetséges-e, hogy a közterület felügyelet ne csak délelőtt járjon arra, hanem délután is.

Gróber Attila polgármester

Jelzi, hogy megértette a felvetést, felírta, beszélni fognak róla, de most rögtön arra nem tud, és nem is akar megoldást javasolni. Szerinte a jelenséggel kapcsolatban felvetődik az állampolgári felelősség kérdése, a felelős kutyatartás szükségessége. Hasonló jelenségeként

említi, hogy van a városban olyan iskola, ahol reggelente a szülők szerint a gyermekeik életével, testi épségével játszanak. Kifejezi, hogy nem tud másként fogalmazni, akkor sem, ha ez sokaknak nem tetszik. Kifejti, hogy az Erkel iskola előtt reggel fél nyolc körül közlekedni kifejezetten félelmetes. Mindkét oldalon állnak az autók, a szülők közül pedig sokan a gyermeküket az út felé eső ajtón engedik kiszállni. Ez szerint állampolgári felelősség, illetve felelőtlenység kérdése. Előadja, hogy a jelenséget tapasztalva arra kérte a közterület-felügyelőket, hogy menjenek az iskolához. Amikor két napig ott voltak, akkor minden rendben volt, direkt arra közlekedett, látta. Am ahogy nem voltak ott reggel, ugyanaz történt, mint korábban. Úgy véli, közszereplőként kötelességük erre a problémára, illetve veszélyre a lakosság figyelmét felhívniuk, ezen túl azonban a helyzet kezelése szerint elsősorban állampolgári felelősség kérdése. Nem állítható ugyanis minden szülő és autó mellé közterület-felügyelő, ahogy minden kutya mellé sem, hiszen akkor ő lenne a kutyatulajdonos. Megismétli, hogy érti a problémát, de nem igazán látja, miként található ki olyan munkaszervezési forma, hogy a közterület-felügyelők ahhoz igazodva járjanak a vasúton túl, hogy ki és mikor viszi a kutyáját sétáltatni. Megoldás állampolgári felelősségvállalás nélkül szerint nehezen elképzelhető, miként anélkül egyébként hatékony önkormányzati működés sem. Kifejezi továbbá, hogy ha nem is érintette minden kérés és felszólalás a városfejlesztés kérdéskörét, szerint ezek a beszélgetések fontosak és hasznosak.

Welspacher Gyuláné állampolgár

Az Erkel utcai közlekedéssel kapcsolatban elmondja, hogy tapasztalatai szerint a közterület-felügyelők sem figyelmeztették minden esetben a szülőket, hogy ne engedjék felelőtlenül átszaladni a gyermekeiket az úton. Úgy véli, ha egy-két esetben büntetnének vagy figyelmeztetnének, utána meggondolnák a felnőttek, hogy elkísérik-e a húsz méterre lévő gyalogátkelőhöz a gyermekeiket. Elmondja, ő bizony kiabált már ki az autójából, hogy „magára sem bízom a gyerekem”. Meglátása szerint valamit tenni kellene, mielőtt baj történik.

Gróber Attila polgármester

Elmondja, hogy büntetés, illetve szankcionálás a jogszabályokban foglaltak alapján lehetséges. Hozzáteszi, hogy a Török Bálint utcában is hasonló állapotok uralkodnak, ott buszöblöt foglalnak el előszeretettel az autósok. Véleménye szerint józan ész és belátás szükséges elsősorban, nem kíván filozófia órát tartani, de Platón fogalmazta meg, hogy a legmagasabb rendű tudás az emberi belátás. Be kell látni szerint, hogy mi az, ami biztonságos, és mi az, ami nem, el kell mondani a pápaiaknak, hogy tessék felelősségteljes magatartást tanúsítani.

Unger Tamás önkormányzati képviselő

Elmondja, hogy ahol lehetett és megoldást jelentett, például a Weöres és a Munkácsy iskoláknál, ott egyirányúsították az utcákat, de tisztában van vele, hogy a meglehetősen forgalmas összekötő útvonal mentén található Erkel iskolánál ez nem igazán megoldható, miként a Török Bálint utcában sem. Úgy véli, valamilyen lépés azonban kell, igénybe kell venni a közterület-felügyelet, illetve a rendőrség segítségét is. Tudomása szerint a rendőrség mindig felajánlja ilyen téren a szolgáltatukat, a tapasztalatok szerint szeptemberben működik is, utána azonban kevésbé, mintha nem igazán éreznék a magukénak a problémát, noha feladatuk lenne a közlekedésbiztonság szavatolása is.

Gróber Attila polgármester

Elmondja, hogy rendőrkapitány úrral e témában megbeszélést kezdeményezett, mert tarthatatlannak ítéli a jelenlegi állapotot, és valóban addig szeretne elérni valamit, amíg nem egy tragédia kényszeríti ki a cselekvést. Megköszöni a megjelenteknek a közmeghallgatáson való részvételt, megköszöni a felvetésekre történő válaszadásban kapott segítséget, továbbá

ígéretet tesz arra, hogy amiket feljegyeztek, arról fognak még beszélni. Mindenkinek szép estét kíván.

Az önkormányzati képviselőknek elmondja továbbá, hogy a szokásoknak megfelelően az Önkormányzat megkapta a rendőrségtől az általuk minden évben küldött kérdőívet, melyet a jelenlévő képviselőknek kiosztanak, de VDTR-en keresztül is megküldik részükre. Kéri képviselőtársait, hogy a kérdőívet töltsék ki, és juttassák vissza, hogy azokat a rendőrség részére visszaküldhessék.

A közmeghallgatást 18.15 órakor bezárja.

K.m.f.

Gróber Attila
polgármester

Dr. Nagy Krisztina
jegyző